

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

8 iulie 2015

St.P. nr. 331

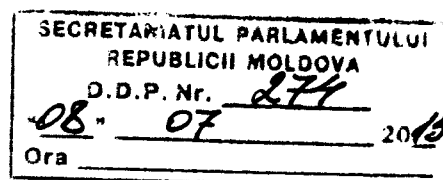
Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și cu art.47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează, spre examinare în Parlament, cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

Se anexează: Proiectul de Lege și Nota informativă.

Deputat in Parlament:

Șt. Creangă / *[Signature]*
I. Leancă / *[Signature]*
Ch. Tucinschi / *[Signature]*
Ch. MOEANY / *[Signature]*

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. - Legea nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art.112) se modifică și se completează după cum urmează:

1. Art.2:

după noțiunea „Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurări “Carte Verde”” se completează cu noțiunea „daună totală” cu următorul cuprins:

„*daună totală* - distrugerea sau pierderea în întregime a autovehiculului în așa mod încât recondiționarea sau înlocuirea părților componente avariate numai este posibilă sau în cazul în care valoarea pagubei real suportate depășește 75% din valoarea autovehiculului la data producerii accidentului”;

noțiunea „valoare rămasă” se modifică și va avea următorul cuprins:

„*valoare rămasă* - valoarea părților din autovehicul rămase neavariate în caz de daună totală a acestuia;”;

noțiunea „valoare de nou” se exclude.

2. Art.5:

Alineatul (2) lit.b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) participă cu mijloace bănești proprii la formarea garanției financiare externe prevăzută la art.35¹, în perioada în care este în vigoare cerința Consiliului Birourilor de menținere a unei astfel de garanții.”;

alineatele (3) și (4) se exclud.

3. Art.8 alin.(4²) se completează în final cu textul: „Modificarea contractului de asigurare nu are caracter retroactiv”.

4. La art.10 alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) La încetarea contractului de asigurare asigurătorul restituie asiguratului prima de asigurare pentru zilele de pînă la expirarea contractului, fiind în drept să rețină din prima de asigurare calculată spre restituire suma cheltuielilor sale în mărimea indicată în structura tarifului de asigurare prezentată autorității de supraveghere și în vigoare la data încheierii contractului de asigurare. Prima de

asigurare calculată spre restituire reprezintă prima brută subscrisă de asigurator aferentă și calculată proporțional perioadei neexpire a contractului de asigurare.”.

5. Art.11 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Primele de asigurare

(1) Primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, se stabilesc de către asiguratorii în baza calculelor efectuate în conformitate cu metodologia unică, aprobată de autoritatea de supraveghere, care va stabili modul de calcul al primelor de asigurare de bază, tipul de coeficienți de rectificare și modul de calcul al acestora, cota minimă și maximă a cheltuielilor asiguratorului și a marjei de profit, incluse în structura primei de asigurare, și alte aspecte actuariale.

(2) Prima de asigurare spre încasare de la asigurat se calculează prin aplicarea la prima de asigurare de bază a coeficienților de rectificare și coeficientului bonus-malus.

(3) Până la punerea în aplicare, primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă, legalizate de actuar se prezintă de către asiguratorii spre examinare autorității de supraveghere. Modul de prezentare, examinare, acceptare, respingere a primelor de asigurare de bază și coeficienților de rectificare, cerințele pentru prezentarea calculelor actuariale efectuate și a informației statistice aferente se stabilesc prin acte normative ale autorității de supraveghere.”.

6. La art.12:

alin.(2) se exclude;

alin.(3) cuvintele „asiguratorii pot” se substituie cu cuvintele „asiguratorul poate”, iar la final se completează cu textul „eliberat de același asigurator.”.

se completează cu alin. (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Pentru aplicarea sistemului bonus-malus, asiguratorii vor avea acces la informațiile privind istoricul daunelor asiguraților și utilizatorilor de autovehicul din sistemul informațional unic constituit la nivel național.

(6) Informațiile care trebuie colectate și transmise de asiguratorii către sistemul informațional unic prevăzut la alin.(5) se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”.

7. La art.14 alin.(2):

litera a) cifra „500 000” se substituie cu cuvintele „un milion de”;

litera b) cifra „350 000” se substituie cu cuvintele „un milion de”, iar cifra „700 000” se substituie cu cuvintele „cinci milioane”.

8. Art.18 alin.(1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:

„e) să prezinte personal sau prin reprezentatul legal, la sediul asiguratorului ori reprezentantului de despăgubiri avizul cu privire la producerea accidentului rutier, permisul de conducere valabil pentru categoria din care face parte autovehiculul condus, certificatul de înmatriculare și raportul de verificare tehnică a autovehiculului implicat în accident. Documentele menționate se depun în copii certificate de către asigurat sau în original pentru efectuarea copiilor de către asigurator.”;

f) să asigure, la solicitarea asiguratorului, accesul la autovehiculul cu care a provocat accidentul rutier.”.

9. La art.19:

alin.(1) lit.b) se completează în final cu cuvintele „dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului astfel de informații certificate în modul corespunzător”;

alin.(1) lit.c) după cuvântul „primirii” se completează cu cuvintele „cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare”, iar cuvintele „informației despre producerea accidentului de autovehicul” se exclud;

alin.(2) cuvintele „informării despre cazul asigurat” se substituie cu cuvintele „depunerii cererii de despăgubire”.

10. Art.20 alin.(5) se completează în final cu următorul cuprins:

„În acest caz, drepturile și obligațiile privind dosarul de daune, constatarea pagubelor, stabilirea și plata despăgubirilor, prevăzute de prezenta lege pentru asigurator, se vor atribui și Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule.”

11. La art.21:

alin.(1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) La depunerea de către persoana păgubită sau a reprezentantului acesteia a cererii de despăgubire asiguratorul deschide dosar de daună și constată pagubele în conformitate cu art.19 alin.(1), lit.c).”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Odată cu deschiderea dosarului de daună, asiguratorul eliberează, în scris, persoanei păgubite sau reprezentantului acesteia lista documentelor necesare a fi prezentate pentru închiderea dosarului și efectuarea plății, dar nu mai mult decât cele care, conform alin.(3), urmează a fi prezentate de persoana păgubită.”;

la alin.(6) după cuvintele „să elibereze” se completează cu cuvintele „la solicitarea”, iar cuvintele „lista documentelor, prevăzute la alin.(3), necesare finalizării dosarului de daune și efectuării plății” se exclud;

la alin.(7) după cuvântul „păgubită” se completează cu cuvintele „este în drept să”, iar textul „, confirmând faptul prin semnătură aplicată pe aceste documente” se exclude.

12. La art.22:

alin.(12) se completează în final cu textul: „, dacă asiguratorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asiguratorului de răspundere civilă auto prevăzută în alin.(12¹).”;

alin.(12¹) după cuvintele „de constatare a pagubei” se completează cu cuvintele „persoana vinovată și ”

13. La art.23:

alin.(1) lit.b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) în caz de daună totală - diferența dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă, ambele valori fiind confirmate prin actul de evaluare întocmit de expertul independent acceptat de părți sau, conform ofertei de achiziții ale unității de specialitate sau persoanei fizice, desemnate prin concursul de cerere și ofertă, în cazul valorificării integrale a autovehiculului;”;

la alin.(2) după cuvântul „pagubei” se completează cu cuvintele „real suportate urmare a distrugerii”, după cuvântul „acestora” se completează cu cuvintele „dacă trebuie înlocuite”, iar cuvintele „pricinuite”, „de înlocuire a” și „stabilite la prețurile practicate de unitățile de specialitate” se exclud;

la alin.(6) cuvântul „noi” se exclude;

la alin.(6¹) după cuvîntul „autovehiculului” se completează cu cuvintele „valoarea pagubei real suportate”, după cuvîntul „independent” se completează cu sintagma „acceptat de părți”, iar cuvintele „cuantumul despăgubirilor” și cuvîntul „noi” se exclud;

se completează cu alineatele (9), (10) și (11) cu următorul cuprins:

„(9) Pentru evitarea diferențelor financiare dintre cuantumul despăgubirii de asigurare care urmează a fi stabilit de asigurător și cuantumul pagubei real suportate de persoana păgubită, în procesul evaluării pagubei, atunci cînd este necesară înlocuirea pieselor de schimb și a părților componente, urmează a se conduce de regulile stabilite la art.1416 alin.(2) Cod Civil ținînd cont de următoarele:

1) paguba real suportată pentru autovehiculele cu o vechime de exploatare de pînă la 3 ani se determină conform:

a) prețurilor practicate de unitățile de specialitate acceptate de părți la piesele de schimb și părțile componente originale noi (fabricate de producătorul de autovehicule sau sub controlul acestuia), fără deducerea uzurii, cu condiția că piesele de schimb și părțile componente sînt procurate de la unitatea de specialitate acceptată de părți sau autovehiculul este reparat de către unitatea de specialitate acceptată de părți și plata pentru piesele de schimb și/sau servicii se efectuează de către asigurător sau, în condițiile legii, de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule direct la unitatea de specialitate, dacă părțile nu au convenit altfel referitor la modalitatea de plată, sau

b) prețurilor practicate de unitățile de specialitate acceptate de părți la piesele de schimb și părțile componente noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau prețurilor practicate de unitățile de specialitate acceptate de părți la piesele de schimb și părțile componente originale foste în folosință, care corespund cerințelor tehnice și de securitate rutieră, fără deducerea uzurii, în cazul cînd despăgubirea este solicitată de persoana păgubită în bani sau la contul său bancar, sau

c) prețurilor la piesele de schimb și părțile componente originale noi prevăzute în sistemele informaționale de specialitate pentru evaluarea daunelor auto, cu deducerea uzurii, în cazul cînd despăgubirea este solicitată de persoana păgubită în bani sau la contul său bancar. Stabilirea gradului de uzură, exprimat în %, se face în baza relației $U = ((P_{si} - P_{us}) / P_{si}) \times 100$, unde U - gradul de uzură, P_{us} - prețul la piesele de schimb și părțile componente noi fabricate în bază de licență (piese after market) disponibile sau originale foste în folosință disponibile, de la unitatea de specialitate acceptată de părți, P_{si} - prețul la aceleași piese de schimb și părți componente prevăzute în sistemele informaționale de specialitate pentru evaluarea daunelor auto, totodată $P_{us} \leq P_{si}$;

2) paguba real suportată pentru autovehiculele cu o vechime de exploatare de 4 ani și mai mult se determină conform subpct.1 lit.b) sau lit.c), precum și în cazul cînd despăgubirea este solicitată prin reparația autovehiculului la o unitate de specialitate acceptată de părți;

3) în cazul cînd piesele de schimb și părțile componente noi fabricate în bază de licență (piese after market) sau piesele de schimb și părțile componente originale foste în folosință nu sînt disponibile pe piața pieselor de schimb și părților componente, paguba real suportată pentru autovehicule, indiferent de perioada de utilizare, se va determina conform prețului la piesele de schimb și părțile componente

originale noi fără deducerea uzurii, cu condiția că piesele de schimb și părțile componente sînt procurate de la o unitate de specialitate acceptată de părți sau autovehiculul este reparat de către o unitate de specialitate acceptată de părți și plata pentru piesele de schimb și/sau servicii se efectuează de către asigurator sau, în condițiile legii, de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule direct la unitatea de specialitate, dacă părțile nu au convenit altfel referitor la modalitatea de plată.

4) în scopul prevăzut la subpt.1) și 2) dacă vechimea de exploatare a autovehiculului nu constituie un număr întreg de ani, iar din ultimul an s-a consumat o perioadă de pînă la 182 zile, atunci se ia în considerație numai numărul întreg de ani; dacă din ultimul an s-a consumat o perioadă de peste 182 zile, atunci, pentru calcularea vechimii, ultimul an se consideră drept an întreg.

(10) Actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea prevederilor prezentului articol nu pot servi drept temei de achitare a despăgubirii de asigurare.

(11) În cazul unui dezacord între părți în privința alegerii expertului independent sau a unității de specialitate ce trebuie să stabilească costul reparației părților componente sau a pieselor avariate ori al lucrărilor de reparație, a valorii autovehiculului la momentul accidentului sau a valorii rămase, părțile urmează să menționeze acest fapt în dosarul de daune, fiind îndreptățite legal să apeleze individual la serviciile experților independenți sau ale unităților de specialitate pentru stabilirea pagubelor.”

14. Art.24 se exclude.

15. Art.25:

alin.(2) lit.d) se completează în final cu textul: „Cheltuielile menționate se stabilesc în baza prețurilor practicate de instituțiile din Republica Moldova, conform documentelor eliberate de acestea, cu excepția cazurilor cînd nici o instituție din Republica Moldova nu practică serviciile menționate.”;

alin.(4) lit.a) se completează în final cu textul: „minus indemnizațiile primite din fondul bugetului asigurărilor sociale de stat.”

16. La art.28:

alin.(1) lit.c) după cuvîntul „efectuat” se completează cu cuvintele „sau care va efectua”;

alin.(2) se completează în final textul:„În cazul prezentării dezacordului, asiguratorul va prezenta persoanei păgubite actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație și/sau de înlocuire a părților sau pieselor avariate, cu indicarea prețurilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare.”;

alin.(5) se completează în final cu textul: „sau dacă prin acordul între persoana păgubită, asigurator și asigurat nu este decis altfel.”.

17. Art.29 lit.b) se completează în final cu textul: „sau conducătorul mijlocului de transport a refuzat să fie supus testării alcoolscopice, sau, după caz, examinării medicale și/sau recoltării probelor biologice.”.

18. La art.34:

alin.(2)

în preambul, cuvintele „inițiale, contribuțiile lunare și contribuțiile speciale ale” se exclud;

litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) contribuția inițială cu titlu de garanție în caz de neonorare de către asigurătorul căruia i-a fost suspendată, retrasă licența sau se află în procedură de remediere financiară, a obligațiilor privind plata despăgubirilor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă în termenul stabilit sau neachitarea plăților ce rezultă din calitatea lui de membru al Biroului Național; soldul contribuției inițiale, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere cu privire la transferul de portofoliu cu toate obligațiile de despăgubire sau o perioadă de 7 ani de la data retragerii licenței, dar nu înainte de lichidarea totală a daunelor.”;

se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) contribuția suplimentară cu titlu de garanție pentru cazul prevăzut la lit.a), constituită potrivit art.35¹ alin.(5); soldul contribuției suplimentare, cu dobânzile aferente, se restituie asigurătorului în termen de 30 de zile din momentul în care devine executorie pentru Biroul Național decizia organelor de conducere ale Consiliului Birourilor referitor la revocarea sau încetarea cerinței privind garanția financiară externă, precum și în cazurile de restituire prevăzute la lit.a).”

alin.(5) cuvintele „(inițiale, lunare și speciale)” se exclud.

19. Se completează cu art.35¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 35¹.** Garanția financiară externă

(1) Garanția financiară externă se constituie de Biroul Național la cerința și în mărimea stabilită de Consiliul Birourilor.

(2) Contribuția asigurătorului la garanția financiară externă se determină ca raport al mărimii garanției la numărul de asigurători licențiați pentru dreptul de a practica asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.

(3) În cazul obținerii de către asigurător a licenței pentru dreptul de a practica asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, Biroul Național recalculează contribuțiile la garanția financiară externă și restituie, în termen de 30 de zile, surplusul obținut de la contribuția asigurătorului nou licențiat către asigurătorii care dețin licență la momentul recalculării.

(4) În cazul retragerii licenței asigurătorului pentru dreptul de a practica asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă în perioada în care este în vigoare cerința de menținere a garanției financiare externe, Biroul Național recalculează contribuțiile la garanția financiară externă, iar asigurătorii care dețin licență la momentul recalculării sînt obligați să suplinească insuficiența în termen de 30 de zile din data intrării în vigoare a deciziei autorității de supraveghere de retragere a licenței.

(5) În cazul prevăzut la alin.(4), contribuția asigurătorului la garanția financiară externă și dobînda aferentă se transformă în contribuție suplimentară a acestuia în Fondul de compensare.”.

20. La art.37 alin.(1) după cuvintele „acte și date” se completează cu cuvintele „certificate de organul care le eliberează”.

21. La art.39

alin.(1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Inspectoratul Național de Patrulare din cadrul Ministerului Afacerilor Interne se investește cu funcție de control asupra deținerii de către posesorii de autovehicule a asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto internă.”;

alin.(2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Poliția de Frontieră din cadrul Ministerului Afacerilor Interne va exercita în punctele de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova funcția de control asupra:

1) deținerii de către utilizatorii de autovehicule înmatriculate în alte state a documentelor internaționale de asigurare valabile în Republica Moldova, la intrarea în țară;

2) deținerii de către toți utilizatorii de autovehicule a documentelor de asigurare de răspundere civilă auto și a valabilității acestora pentru țara de destinație, la ieșirea din Republica Moldova.”;

se completează cu alin.(2¹) și alin.(2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Stațiile de inspecție tehnică autorizate vor efectua testarea tehnică doar autovehiculelor posesorii cărora dețin asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă;

(2²) Entitățile indicate la alin.(1) și alin.(2) și alin.(2¹) vor realiza funcția de control prin interpelarea Sistemului Informațional de Stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto în baza acordurilor de schimb de informații cu autoritatea de supraveghere.”;

alin.(3) și alin.(4) se exclud;

la alin.(5) după cuvântul „auto” se completează cu cuvântul „internă”;

alin.(6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Exploatarea pe teritoriul Republicii Moldova a autovehiculului fără asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă sau, după caz, fără document internațional de asigurare valabil în Republica Moldova, se sancționează în conformitate cu legislația contravențională în vigoare.

22. Alineatele (5), (6) și (7) din art.40 se exclud.

Art.II. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția art.I pct.4 și pct.20, care vor intra în vigoare începând cu 01 ianuarie 2016.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Andrian CANDU

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 „Cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”

Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (în continuare - proiect) este elaborat în scopul reglementării unor aspecte pentru care în redacția inițială a legii au fost instituite dispoziții tranzitorii, precum și a aspectelor care pe parcursul aplicării în practică a legii s-au constatat lacune legislative.

Astfel, noțiunea „*valoare rămasă*” se modifică pentru a concretiza mărimea reală a epavei în cazul în care urmare a accidentului rutier autovehiculul nu poate fi recondiționat fizic și mai mult nu este rentabil din punct de vedere economic. Noțiunea se modifică astfel încât să fie exclus principiul aplicat în baza unui calcul pur aritmetic.

Prevederea art.5 alin.(2) lit.b) din Legea nr.414/2006 se modifică întru racordarea acesteia la noile prevederi introduse prin proiectul în cauză referitoare la Garanția financiară externă. Totodată, se statuează că cerința de a participa cu mijloace bănești proprii la garanția financiară externă se va menține de către asigurător atît timp cît Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde” va solicita depunerea acesteia în favoarea sa de către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Întru evitarea diferenței dintre mărimea cheltuielilor de gestiune stabilite de asigurător în structura taxei tarifare și norma de lege, se propune modificarea art.10 alin.(3) din Legea nr.414/2006, astfel încât la rezilierea contractului de asigurare asigurătorul este în drept să rețină cheltuielile de gestiune în mărimea în care au fost prevăzute în structura taxei tarifare, calculată de către actuar și prezentată autorității de supraveghere. Totodată se ceea ce concretizează prima de asigurare calculată spre restituire.

Prin proiectul de lege respectiv se reglementează o nouă abordare în stabilirea primelor de asigurare RCA, bazată pe semiliberalizarea modului de calcul a acestora. Astfel, se propune ca primele de asigurare să fie stabilite de către asigurători în baza statisticilor proprii, ținînd cont de metodologia unică la nivel de țară aprobată de autoritatea de supraveghere.

Efectul principal al liberalizării prețurilor la asigurarea obligatorie și care influențează nemijlocit asigurătorii este focusarea acestora asupra prețurilor polițelor RCA - din cauza sensibilității acestui subiect, asigurătorii sînt puși în situația să opereze cu prețuri din ce în ce mai competitive pentru asigurați.

Astfel, pentru a iniția procesul de liberalizare totală a primelor de asigurare, prin proiectul de lege se propune etapizarea acestui proces. În scopul diminuării riscurilor de incapacitate de plată urmare a aplicării unor prime neadecvate, în acest sens autorității de supraveghere fiind-ui acordat dreptul de aprobare a actelor normative prin care să instituie cerințe față de asigurători.

De notat că, în conformitate cu Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din 07.10.2014, inclusiv prin angajamentele asumate la capitolul „Servicii financiare” din Acordul Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (ZLSAC), ca acțiune de progres este indicată elaborarea proiectului legii de modificare și completare a Legii nr.414-XVI din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, **în vederea transpunerii depline a prevederilor Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi, precum și a Directivei 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și reasigurare (Solvabilitate II)**. Astfel, în conformitate cu art.181 din Directiva 2009/138/CE se indică că „statele membre nu solicită aprobarea prealabilă a primelor sau comunicarea sistemică a nivelului primelor de asigurare pe care o întreprindere de asigurare își propune să le utilizeze în relațiile cu deținătorii de polițe de asigurare”. Totodată art.14 din Directiva 2009/103/CE stabilește că „statele membre adoptă măsurile necesare pentru a garanta că toate polițele de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de circulația vehiculelor: (a) acoperă, pe baza unei prime unice și pe toată durata contractului, întreg teritoriul Comunității, inclusiv orice perioadă în care autovehiculul rămîne în alte state pe durata contractului; și (b) garantează, pe baza aceleiași prime unice, în fiecare stat membru, acoperirea impusă de legislația acestuia sau acoperirea impusă de legislația statului membru în care se află de regulă vehiculul, în cazul în care aceasta din urmă este mai mare.” În aceste condiții, în vederea evitării transpunerii și implementării instantanee a prevederilor Directivelor menționate, prin proiect de lege în cauză se propune un proces etapizat de liberalizare a primelor care să fie calculate în baza unei metodologii aprobate de autoritatea de supraveghere din domeniul asigurărilor. În scopul asigurării unui control și evitării efectelor nefaste de sistem se propune ca pînă la operarea cu primele calculate de asigurător și legalizate de actuar, autoritatea de supraveghere să le aprobe.

Totodată în art.12 se transpun prevederile legale excluse de la art.5 alin.(3) și alin.(4) în vederea concordării și indicării acestora în succesiune logică a normelor legale.

Avînd în vedere că prevederile art.14 alin.(2) au fost norme tranzitorii, se propune prin pct.6 din proiect stabilirea limitelor despăgubirilor și/sau indemnizațiilor de asigurare indicate în prezent la art.40 alin.(6) din Legea nr.414/2006, care în aplicare s-a constatat că conține anumite interpretări defectuoase, prin urmare, se propune excluderea art.40 alin.(6).

Modificările și completările expuse în pct.7-pct.9 din proiect se efectuează în scopul concretizării, dar și simplificării procedurilor de instrumentare a dosarelor de daună, precum și micșorării numărului de prezențe ale persoanei păgubite la asigurător în cadrul acestei proceduri. De asemenea, se completează cu prevederi ce țin de responsabilizarea persoanelor vinovate de comiterea accidentelor rutiere

cu prezentarea actelor care confirmă și exclud dreptul asigurătorului la acțiune de regres prevăzută la art.29 din Legea nr.414/2006.

De asemenea în proiect este încadrat și un concept nou aferent modului de stabilire a pagubei real suportate în urma accidentelor de autovehicul. Acest concept are la bază stabilirea valorii pagubei, în cazul înlocuirii pieselor de schimb, la prețurile reale practicate de unități de specialitate, ținând cont de vechimea autovehiculului, tipul de piese necesar a fi înlocuite, modalitate de plată a despăgubirii. Totodată se propune ca valoarea autovehiculului la data accidentului precum și valoarea rămasă a acestuia după accident să fie stabilite de expertul independent sau de unitatea de specialitate la prețurile reale de moment și nu în baza unor coeficienți de uzură prestabiliți, care fiind aplicați aritmetic, nu țin cont de prețurile de piață.

Astfel, modificările și completările propuse stipulează modul în care se va determina cuantumul despăgubirii de asigurare reieșind din prevederile art.23 alin.(1) și alin.(2) din Legea 414/2006, potrivit cărora despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăși valoarea pagubei real suportate, iar valoarea pagubei pricinuite autovehiculului este egală costului reparației părților componente sau a pieselor avariate ori costului de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, pentru lucrările de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare, stabilite la prețurile practicate de unitățile de specialitate.

De menționat, că prin modificările și completările propuse s-a ținut cont și de prevederile art.1416 alin.(2) din Codul Civil al Republicii Moldova, potrivit căruia instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să compenseze integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Întru susținerea poziției expuse în proiect trebuie menționat, că Legea 414/2006, transpune selectiv prevederile Directivei UE în domeniul asigurărilor RCA și are la bază practica țărilor europene în acest sens, în special România. Respectiv, conceptul Legii 414/2006, avînd ca scop protejarea intereselor patrimoniale ale persoanelor păgubite prin accidente de autovehicule, prevede modalitatea de stabilire a pagubei reale anume în conformitate cu legislația în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ținîndu-se cont de pretențiile formulate de persoana păgubită și avînd la bază prețurile la piesele de schimb practicate de unitățile de specialitate, modalitate considerată a fi cea mai apropiată de necesitățile celor păgubiți în accidente rutiere, întrucît în ultimă instanță unitățile de specialitate repară bunul deteriorat. Prin urmare, modalitatea propusă în proiect, de stabilire a pagubei real suportate pentru fiecare autovehicul vine să excludă discrepanțele dintre calculele asigurătorului și prețul real din piața serviciilor de reparații auto și furnizorilor de piese de schimb implicit.

În procesul elaborării proiectului s-a preluat în acest sens experiența Letoniei, reglementările căreia stabilesc că la calcularea pagubelor trebuie să se ia în considerare posibilitatea reparării prejudiciului în măsura restabilirii autovehiculului la starea în care acesta a fost pînă la producerea accidentului de

autovehicul și care de asemenea divizează autovehiculele în funcție de vechimea acestora.

Cu referință la vechimea autovehiculului pentru care se propune ca prețul despăgubirii de asigurare pentru autovehiculele cu vârsta de pînă la trei ani să fie calculat conform prețurilor practicate de unitățile de specialitate la piesele de schimb și părților componente originale noi. În context menționăm că termenul de trei ani se propune pentru a tempera efectele financiare ale creșterii bruște a sumei despăgubirilor care va conduce la scumpirea imediată a prețului poliței de asigurare RCA internă.

În partea ce ține de impactul financiar al modificărilor și completărilor propuse în proiect asupra asigurătorilor și persoanelor asigurate trebuie menționat, că actualmente asigurătorii despăgubesc în baza aceluiași reglementări care sînt stabilite în Regulamentul cu privire la modul de determinare a uzurii în cazul pagubelor produse de autovehicule, aprobat prin Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.50/7 din 30.11.2012 cu completările și modificările ulterioare, care fost amendată în temeiul art.IV din Legea nr.94 din 26.04.2012 „Pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative”, intrată în vigoare la 20.07.2012, în vigoare pînă la 20.07.2015.

Astfel, amendamentele în cauză continuă să permită determinarea valoarea pagubei real suportate, în funcție de perioada de exploatare a vehiculului, categoria de piese înlocuitoare și modalitatea de plată a despăgubirii. Totodată vor menține un echilibru dintre interesele tuturor părților din relația asigurător - asigurat - persoană păgubită - unitate de specialitate, reieșind din particularitățile și specificul locale (parcul mai vechi de autovehicule și circuitul legal al pieselor de schimb foste în folosință), prevederile Codului Civil.

Principiul de evaluare a autovehiculului ca urmare a distrugerii totale a fost modificat, fără a păstra metoda aritmetică prin stabilirea unui grad de uzură la valoarea de nou a acestuia. Astfel, în vederea stabilirii despăgubirii de asigurare pentru distrugerea autovehiculului în proiect este prevăzută o altă modalitate stabilită la art.23 alin.(1) lit.b) în coroborare cu noțiunile „parte rămasă” și „daună totală”. În aceste condiții despăgubirea de asigurare se va calcula conform diferenței dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă, ambele valori fiind confirmate prin actul de evaluare întocmit de către expertul independent acceptat de părți. Totodată, art.23 se completează cu alin.(10) care reglementează situația în care părțile nu ajung la un consens privind expertul independent. În context, decade necesitatea reglementării de către autoritatea de supraveghere a modului de determinare a uzurii prin act normativ.

Unul din aspectele nereglementate de lege se referă la garanția financiară externă solicitată de Consiliul Birourilor sistemului internațional „Carte Verde” Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din Republica Moldova. În proiect este propus un articol separat, art.35¹ care va reglementa aspecte legate de garanția financiară externă, inclusiv va stabili expres modul de repartizare a contribuțiilor asigurătorilor pentru această garanție. Totodată la art.34 alin.(1) lit.a) și lit.a¹) din Legea nr.414/2006 se precizează regimul juridic al contribuției inițiale

și suplimentare achitate de către asigurători din Fondul de compensare, precum și se menționează termenele de restituire ale acestora.

În context, se relevă că termenul de 7 ani prevăzut la art.34 alin.(2) lit.a) de restituire a contribuției inițiale sau suplimentare din fondul de garanție rezultă din reglementările art.23 alin.(3) din Directiva 2009/103/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi. Totodată, termenul respectiv se aplică în raporturile Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde” în interiorul căruia asigurătorul este ținut la plata despăgubirilor rezultate din certificatele de asigurare „Carte Verde”.

Întrucât controlul asupra deținerii de către participanții la trafic a asigurării RCA constituie un element important în funcționarea adecvată a mecanismului de protecție prin asigurare și având în vedere punerea în aplicare la nivel național a sistemului informațional unic în domeniul asigurărilor RCA, proiectul prevede modificări și completări care vor reconfirma atribuțiile de control al asigurării de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare și al Poliției de Frontieră bazat pe schimbul de date dintre sistemele informaționale de stat.

De menționat că, implementarea proiectul înaintat nu presupune alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.

St. Creanga /
Gh. MOCANU /